

2. St. Joseph kerk

Welkom op het Dorpsommetje “Rondje um America”.

Op 14 maart 1891 schrijft Bisschop Boermans in een brief aan de “ geloovigen” van de parochies Horst en America dat het op grond van de diverse ingekomen rapporten, noodzakelijk is gebleken dat het volkrijk gehucht America (behorend tot de parochie Horst) afgescheiden kan worden tot een zelfstandige parochie. Het gehucht America heeft dan ongeveer 325 inwoners.

De grote uitgestrektheid en de verre afstand tot de kerk van Horst maken het dringend noodzakelijk dat er in America voorzien wordt in de geestelijke behoeften van de Rooms Katholieke bevolking aldaar. Er zal een nieuwe kerk en pastorie gebouwd moeten worden en er zal een kerkbestuur opgericht moeten worden. Voor de kerk en pastorie wordt een terrein aangewezen door de gemeente en er wordt een bedrag van ten minste 15.000 gulden toegezegd.

Ook zal er door het bisdom een pastoor benoemd worden, waarvoor de jaarwedde door het Rijk op f. 400,- per jaar wordt vastgesteld. Verder worden nauwkeurig de grenzen vastgesteld van de nieuw op te richten parochie. De bisschop vraagt om dit bericht aan de gelovigen van Horst en America kenbaar te maken.

In 1891 werd de eerste pastoor benoemd voor de pas opgerichte parochie. Dat was bouwpastoor Jeuken, afkomstig uit Nunhem (zie foto).

Hij ging in de leegstaande onderwijzerswoning wonen en richtte een van de schoollokalen in als noodkerk. Op 17 mei 1891 vond de eerste vergadering van het Kerkbestuur plaats met in hun midden pastoor Johannes Jeuken, die op 26 april 1891 geïnstalleerd was.

Het kerkbestuur bestond uit de heren J. Jeuken (pastoor), Th. Peeters, G. Willems en J. v/d Homberg. In juni 1891 krijgt het kerkbestuur vergunning tot het oprichten van een bijzondere begraafplaats en wordt bepaald dat er op het kerkhof een lijkenhuis ingericht wordt voor de tijdelijke bewaring van lijken, overleden aan besmettelijke ziekten. In september komt er een dringend verzoek van burgemeester Houba van Horst om haast te maken met het inrichten van het lijkenhuis in verband met het uitbreken van de Aziatische cholera.

Het kerkbestuur vraagt op haar beurt aan het bisdom om haast te maken met de besluitvorming rond de bouw van de pastorie en de kerk gezien de gebrekkige

toestand van de noodkerk en de onderwijzerswoning.

Dank zij de steun van velen kon er nog in het jaar 1891 gestart worden met de bouw. Het werk werd gegund aan aannemer L. Haegens uit Horst voor de som van Fl. 25.700,-

De eerste steen voor de kerk werd gelegd op 27 juli 1891.

Op 11 mei 1892 werd de kerk ingezegend

door de Deken van Horst. In 1894 werd de kerk geconsecreerd.

In 1893 werd pastoor Jeuken vanwege zijn organisatorisch talent belast om ook in de jonge peelkolonie Griendtsveen een kerkgebouw te helpen realiseren. Zo is het ook te verklaren dat het kerkgebouw van America en dat van Griendtsveen zoveel op elkaar lijken.

De Rooms-Katholieke parochiekerk St. Jozef, een zogenaamde pseudobasiliek naar ontwerp van architect Jacques H.H. Van Groenendael kenmerkt zich door een traditionalistische, sterk op de neoromaanse stijl geënte bouwtrant, die in hoge mate wordt bepaald door een gevelgeleding met blinde boogmotieven.

Voorts komen de voor de architectuur van Van Groenendael typische kleine wolfseinden voor, in combinatie met een klok in de topgevel. Aan de linkerkant van de kerk ligt de huidige vrijstaande pastorie, gebouwd in 1925. De oude pastorie ligt verderop in de straat en kenmerkt zich vooral door zijn hoogte. Dit gebouw werd ongeveer tegelijk met de bouw van de kerk gerealiseerd. De kerk heeft een ruim voorplein. *(op de foto een opname van de kerk omstreeks 1900).*

Medio 1892 werd het kerkgebouw van de St. Jozefparochie van America in gebruik genomen. Bij de eerste bankenverpachting van 24 zitplaatsen en 24 stoeltjes werd de kapitale som opgebracht van Fl. 54,15.

Om 1894 hield pastoor Jeuken een grote loterij voor de bemeubeling van de kerk in America en de kerk van Griendtsveen. Hij trok het hele land door voor prijzen en voor de verkoop van loten. De hoofdprijs bestond uit 12 porseleinen beeldjes van de Apostelen.

De prijzen werden gedurende 10 dagen tentoongesteld in America en hiervoor werd zelfs de dienstregeling van de Spoorwegen aangepast, zodat mensen bij Halte America uit konden stappen om de prijzen te bekijken, maar vooral ook om te kopen. De opbrengst was uiteindelijk het mooie bedrag van Fl. 7897,-

Pastoor Jeuken ging dus letterlijk en figuurlijk de boer op in het westen van het land om loten te verkopen en om te “bedelen” voor geld en daarbij vroeg hij tevens katholieke boeren en tuindersgezinnen om met hem “mee te gaan” naar America om de mensen hier het tuinen te leren.

In 1902 werd het interieur van de kerk geschilderd door een Tilburgse firma. Het geld hiervoor werd geschonken door een Duitser, die hier in America woonde.

In 1926 kwam de huidige pastorie gereed, die gebouwd was onder pastoor Houben. In datzelfde jaar kwamen ook de zusters van de Goddelijke voorzienigheid in America en zij vestigden zich in de voormalige pastorie. Zij zijn tot 1981 in de parochie van

America werkzaam geweest.

In die zestig jaar hebben de zusters enorm veel gedaan voor de ontwikkeling van America en heel in het bijzonder voor de opvoeding van de kinderen.

In 1935 werd de parochiekerk door pastoor Jansen uitgebreid en verbouwd. Dit gebeurde door verbreding van de zijbeuken, toevoeging van een doopkapel en biechtkapellen aan de dwarsarmen, naar ontwerp van architect Fr. H. Stoks uit Venlo.

In de herfst van 1944 werd de kerk door bommen en granaten ernstig beschadigd (*zie foto*).

Bij de vertraagde opmars bleven de Engelsen 2 maanden lang op 10 km. van America liggen. Op 12 oktober 1944 bombardeerden hun vliegtuigen een belangrijk knooppunt van wegen, dat juist in de kom van het dorp lag.

Daarbij vielen twee bommen op enkele meters van de kerk, lichtten de toren uit de grond en sloegen een groot gat in de voor- en zijgevel van de kerk. De schade kon hersteld worden en in 1946 is de kerk gerestaureerd. Door een enorme eendrachtige samenwerking van de parochianen is de kerk na de oorlog als een van de eersten in Limburg hersteld en kon ze weer in gebruik worden genomen. Hierbij is het verwoeste traptorentje rechts tegen de voorgevel niet meer hersteld en is de

ingangspartij enigszins versoberd. De sporen van deze wederopbouw zijn nog steeds goed zichtbaar in het metselwerk.

Tussen 1969 en 1973 is de kerk onder pastoor Canjels door de heer Teng Arts uit Venray opgeschilderd.

Bij een bezoek aan de kerk zal het oude hoofdaltaar de aandacht vragen vanwege de afbeeldingen die erop zijn aangebracht. Aan de rechterkant is het offer van Melchisedek afgebeeld en aan de linkerkant het offer van Abraham die meende zijn zoon Isaak aan God te moeten offeren. Op vier kleine panelen zijn de evangelisten afgebeeld. In de koepel boven het altaar een afbeelding van de Drievuldigheid. Twee zijaltaren zijn er ter ere van de H. Maagd Maria en van de H. Jozef, de patroon van de kerk en de parochie.

Waarom de H. Jozef als patroon is gekozen, is niet meer na te gaan. Misschien was het een voorkeur van pastoor Jeuken die de kerk bouwde.

De aandacht zal ook uitgaan naar de gebrandschilderde ramen.

Er zijn symbolen in afgebeeld die verwijzen naar de Eucharistie. De grote ramen schilderen het leven van Maria en Jozef in verschillende taferelen. De ramen zijn ontworpen door Jos Eggen in 1955 en uitgevoerd door atelier Heijnen uit Swalmen.

In het jaar 2000 is de St. Jozefkerk aangewezen als beschermd Rijksmonument.

Vanaf 1891 waren de volgende pastoors in America werkzaam:

Pastoor Jeuken	1891- 1897	Pastoor v. Cruchten	1897 - 1908
Pastoor Heijmans	1908 - 1923	Pastoor Houben	1923 - 1927
Pastoor Peeters	1927 - 1934	Pastoor Jansen	1934 - 1957
Pastoor Keijsers	1957 - 1959	Pastoor Pennings	1959 - 1969
Pastoor Canjels	1969 - 1973	Pastoor Keulards	1973 - 1979
Pastoor Heidendael	1979 - 1988	Pastoor Meijs	1988 - 1998
Pastoor Clijsters	1998 - 2011.		

Van 2011 tot 2020 was deken A. de Graaf Woutering pastoor van America.

Vanaf 2020 is Deken Wilson Varela pastoor van America.

Sept. 2024